

Autorka: Agnieszka Handzel

Narzędzie cyfrowe nr 2 dla klasy VI SP

Po co nam fonetyka?

Narzędzie przekazano w formie prezentacji interaktywnej genial.ly:

<https://view.genial.ly/6477913600a28c0019b89442/presentation-po-co-nam-fonetyka>

lub kodem:

Uzasadnienie doboru tematu narzędzia:

Refleksja jest jednym z filarów procesu uczenia się przez doświadczanie, opisanego przez Davida Kolba. Zgodnie z modelem Kolba efektywne uczenie się przebiega w czterech etapach powiązanych ze zdolnościami i aktywnościami: doświadczenie, refleksyjna obserwacja (obserwowanie); teoretyzowanie, tworzenie abstrakcyjnych hipotez (myślenie); aktywne eksperymentowanie (działanie). Kolejne elementy cyklu Kolba stanowią integralne części uczenia się, występują naprzemiennie i cyklicznie. Refleksja umożliwia zaadaptowanie opracowanych tez do działania, ocenę jego przydatności i efektywności oraz stanowi podstawę do formułowania kolejnych twierdzeń. Bez retrospektywy podejmowanych działań, uczeń nie miałby możliwości uczenia się. Refleksja jest zatem nieodzownym i

najistotniejszym elementem procesu uczenia się. Doświadczenie wskazuje jednak, że w przestrzeni szkoły nie ma czasu na uczniowską refleksję dotyczącą przebiegu własnego uczenia się, preferowanych metod i form czy też zasadności podejmowanych zagadnień. Podejmowanie świadomej refleksji w bezpiecznych warunkach lekcji języka polskiego może być okazją do wyrobienia nawyku kwestionowania oczywistości, zadawania pytań i refleksji nad przebiegiem procesu uczenia się. Uczniowie potrzebują treningu i wskazówek na początku „myślenia pytaniami” – nauczyciel powinien pomóc w stawianiu właściwych i otwierających refleksję pytań.

Narzędzie wykorzystuje zagadnienie – wiadomości z zakresu fonetyki – obecne w podstawie programowej, jako materiał do praktykowania „myślenia pytaniami” i refleksyjnego podejścia do własnego uczenia się.

Cele do zrealizowania z wykorzystaniem narzędzia:

Motywacja do podejmowania refleksji nad treściami obecnymi w podstawie programowej oraz własnym uczeniem się, kwestionowania oczywistości i samodzielnego prowadzenia procesu myślowego.

Ponadto:

1. Doskonalenie umiejętności wyszukiwania, weryfikacji i przetwarzania informacji.
2. Trening tworzenia wypowiedzi argumentacyjnej.
3. Wykorzystanie narzędzi cyfrowych w samokształceniu.

Cele wykorzystania narzędzi:

1. Nabywanie i doskonalenie umiejętności samodzielnej i grupowej pracy w klasie lub za pośrednictwem Internetu.
2. Uatrakcyjnienie procesu nauczania poprzez wykorzystanie metod nauki przez zabawę oraz aplikacji multimedialnych.

3. Motywacja do samodzielnego treningu i wykorzystania aplikacji w celu uczenia się.

Opis narzędzia:

Narzędzie ma formę prezentacji multimedialnej, zawierającej odnośniki do materiałów internetowych oraz pytania i zadania dla uczniów. Może zostać wykorzystane podczas lekcji w klasie 5/6 lub podczas samodzielnej pracy uczniów.

Pytania wyświetlają się po kliknięciu w ruchome ikonki chłopca i dziewczynki lub pytajnika (slajd 2).

Proces poszukiwania odpowiedzi na pytanie o sens zdobywania wiadomości na temat fonetyki podzielono na części:

1. Zdobyć informacje

Plansza zawiera odnośniki do materiałów (filmy lub strony internetowe) dotyczących wyłącznie zagadnień z fonetyki obecnych w podstawie programowej oraz pytania do refleksji podczas zdobywania i opracowywania nowego materiału.

2. Sprawdzić wiedzę

Ikonki zawierają odnośniki – do materiałów, instruktaży lub stron internetowych – dotyczące form sprawdzania wiedzy i umiejętności uczniów. Użytkownik może dokonać wyboru, z której formy sprawdzenia wiedzy chce skorzystać. Propozycje uwzględniają różne preferencje poznawcze uczniów i dają okazję do wykorzystania myślenia twórczego i innych mocnych stron uczniów.

3. Znaleźć zastosowanie

To plansza zawierająca zachętę do zorganizowania klasowej debaty na temat poznanego zagadnienia. Tylko posiadając odpowiednią wiedzę, uczniowie będą mogli uzasadniać jej przydatność lub jej brak. Konieczność odniesienia wykorzystanej

argumentacji do konkretnych przykładów sprawi, że wiadomości i umiejętności z zakresu fonetyki mogą zostać utrwalone. Próba uzasadnienia nieprzydatności zagadnień także będzie się wiązać z koniecznością zrozumienia ich.

Zastosowanie formy debaty lub dyskusji w zaproponowanej formie będzie wymagało od nauczyciela elastyczności – należy monitorować pojawiającą się argumentację i zwracać uwagę na jej związek z omawianą kwestią oraz nie podważać zdania tych uczniów, którzy uznają, że nie potrzebują takiej wiedzy. Wykorzystanie zdania uczniów jako informacji zwrotnej o procesie uczenia się będzie dla nauczyciela okazją do refleksji o funkcjonalności dotychczas stosowanych metod, zakresu wybieranych treści oraz rzeczywistą przydatnością tej wiedzy w praktyce. Krytyczne podejście do programu nauczania i wykorzystywanych dotychczas metod pracy stanowi niewątpliwą wartość w procesie doskonalenia nauczycielskiego warsztatu.

Nauczyciel może uzupełnić 2 część „eksperymentu” poprzez wykorzystanie własnych materiałów wprowadzających treści związane z fonetyką, może również oddać uczniom przestrzeń do samodzielnych poszukiwań.